

1. Detta är en gemensam plan för åk 1–9 inom det svenskspråkiga serviceområdet i Vanda för användningen av pedagogiska åtgärder, disciplinära åtgärder och åtgärder för att trygga säkerheten samt de tillhörande förfarandena.

2. Syfte och tillämpning

Planens syfte och mål är följande:

- Målet är att trygga skolans arbetsro, den interna ordningen, att studierna fortlöper utan hinder samt säkerheten i skolan och under skolresorna.
- Målet är att säkerställa att verksamhetsprinciperna i undervisningen är enhetliga och rättvisa vid användningen av pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten och att de olika parterna har förbundit sig till de överenskomna rutinerna.
- När pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten används ska förvaltningens allmänna rättsskyddsprinciper iakttas. Användningen av åtgärderna ska grunda sig på sakliga, allmänt godtagbara och objektiva skäl.
- För liknande gärningar ska i regel samma påföljd bestämmas oberoende av vem som har begått gärningen, dock så att man alltid gör en prövning från fall till fall och beaktar elevens ålder och utvecklingsnivå. Upprepade gärningar kan beaktas när påföljden bestäms.
- Den pedagogiska och disciplinära åtgärd samt den åtgärd för att trygga säkerheten som bestäms ska stå i rätt proportion till elevens gärning.
- Pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten kan användas när en elev stör undervisningen eller på annat sätt bryter mot skolans ordning eller gör sig skyldig till fusk, och de får inte användas till exempel i syfte att hämnas eller kränka.
- Denna plan gäller under den tid eleven deltar i undervisning eller annan verksamhet enligt läroplanen. Planen tillämpas således i skolan eller när eleven deltar i skolans verksamhet utanför skolan. Planen följs till exempel vid klassresor och lägerskolor.

3. Lagstiftningen

Om den tillämpliga lagstiftningen kan man konstatera följande:

- Bestämmelser om pedagogiska och disciplinära åtgärder, åtgärder för att trygga säkerheten samt planen finns i 29 och 35 a–36 i § i lagen om grundläggande utbildning.
- I lagen om grundläggande utbildning definieras pedagogiska åtgärder, disciplinära åtgärder och åtgärder för att trygga säkerheten:
 - Pedagogiska åtgärder är fostrande samtal och skyldighet att städa upp.
 - Disciplinära åtgärder är att ålägga elev att utföra sina hemuppgifter efter arbetsdagens slut, kvarsittning, skriftlig varning samt avstängning för viss tid.
 - Åtgärder för att trygga säkerheten är att ge tillsägelse om att lämna klassrummet, avlägsna en elev från klassrummet eller ett annat utrymme där undervisningen ges, förvägra en elev att delta i undervisningen, omhänderta föremål eller ämnen samt att granska elevens saker.
- Syftet med pedagogiska och disciplinära åtgärder är att ingripa i oönskat beteende och få det att upphöra. Medvetenhet om påföljderna förebygger också oönskat beteende.
- Med åtgärder för att trygga säkerheten säkerställs elevernas säkerhet och att undervisningen fortlöper utan hinder. Åtgärder för att trygga säkerheten är inte pedagogiska eller disciplinära åtgärder och de kan användas tillsammans med eller separat från andra påföljder.

4. Elevens rättigheter och skyldigheter

Elevens rättigheter:

- Eleven har rätt till en trygg studiemiljö.
- Eleven har rätt att bli behandlad jämlikt och likvärdigt.
- Eleven har rätt till undervisning.

Elevens skyldigheter:

- Eleven är skyldig att utföra sina uppgifter samvetsgrant och uppföra sig sakligt.
- Eleven är skyldig att delta i undervisningen om eleven inte har beviljats tillstånd till frånvaro.

- Eleven är skyldig att uppföra sig utan att mobba eller diskriminera andra och att agera så att eleven inte äventyrar säkerheten eller hälsan för andra elever, skolgemenskapen eller studiemiljön.

5. Förhållande till ordningsreglerna

- När pedagogiska och disciplinära åtgärder används ska skolans ordningsregler beaktas.
- Med pedagogiska och disciplinära åtgärder kan man ingripa i störande av undervisningen och om en elev bryter mot skolans ordning eller fuskas under skoltid och i skolans verksamhet. Med pedagogiska och disciplinära åtgärder kan man inte ingripa i elevens fritid, till exempel i händelser som inträffat på skolvägen.
- För uppförande som strider mot rekommendationer som nämns i ordningsreglerna kan man inte bestämma pedagogiska eller disciplinära åtgärder, utan endast brott mot bindande bestämmelser kan leda till en pedagogisk eller disciplinär åtgärd. Om rekommendationerna inte följs kan man diskutera med eleven och vid behov ta kontakt med vårdnadshavaren.

6. Principer för användningen av pedagogiska och disciplinära åtgärder

Principerna som iakttas i skolan när pedagogiska och disciplinära åtgärder bestäms är följande:

- I elevernas beteende ingriper man alltid i första hand med pedagogiska medel, till exempel genom att läraren eller rektorn diskuterar gott uppförande med eleven.
- Som pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten används endast de åtgärder som nämns i lagen om grundläggande utbildning, och skolan kan inte bestämma pedagogiska eller disciplinära åtgärder som saknar stöd i lag. Utgångspunkten är att alla pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärderna för att trygga säkerheten enligt lagen om grundläggande utbildning kan användas oberoende av vem som har begått gärningen eller vilken gärning eller försummelse det gäller.
- Användningen av pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten övervägs alltid från fall till fall och man bedömer när deras användning är motiverad ur ett pedagogiskt perspektiv eller med tanke på säkerheten.
- När pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten övervägs beaktas elevens ålder och utvecklingsnivå.

- Att bestämma kvarsittning, skriftlig varning eller avstängning för viss tid för en elev i nybörjarundervisningen övervägs noggrant. Pedagogiska medel eller fostrande samtal är i många situationer ett effektivare sätt att ingripa i elevens osakliga eller oönskade beteende.
- Eleverna behandlas jämlikt i enlighet med förvaltningens allmänna rättsprinciper och när pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten används bestäms i regel samma påföljd för liknande gärningar.
- Händelser som lett till att en elev brutit mot ordningsreglerna och bakgrunden till händelserna utreds grundligt. Ibland kan det bakom en enskild elevs gärningar framkomma till exempel längre händelsekedjor eller konfliktsituationer där flera parter är inblandade eller där det finns behov av hjälp och stöd.
- När pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten bestäms går man tillsammans med eleven igenom de händelser som lett till påföljden och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin syn på det inträffade och på den bestämda påföljden.
- Samarbete med vårdnadshavarna är viktigt och man tar kontakt med dem med låg tröskel. Vårdnadshavarna informeras om en förseelse eller försummelse, de ges vid behov möjlighet att delta i fostrande samtal och de hörs innan man fattar beslut om skriftlig varning eller avstängning för viss tid.

7. Användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder i olika situationer

Nedan listas exempel på olika gärningar och försummelse, hur de behandlas i skolan samt vilka eventuella påföljder och åtgärder för att trygga säkerheten som kan bestämmas. Skolorna kan använda exemplen i listan, men alltid med beaktande av prövning från fall till fall.

Hemuppgifter och arbetsredskap

- Läraren samtalar med eleven och utreder vad det beror på att eleven inte har gjort sina hemuppgifter eller har glömt sina arbetsredskap.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.

- Man ber eleven att göra de hemuppgifter som inte gjorts och påminner hen om att uppgifterna framöver ska göras enligt tidtabell och att arbetsredskapen ska tas med till skolan.
- Om eleven upprepade gånger lämnar hemuppgifterna ogjorda kan läraren eller rektorn ålägga att eleven ska göra hemuppgifterna efter skoldagen.
- Om eleven ____ gånger under ____ månad/månader lämnar hemuppgifterna ogjorda eller glömmer arbetsredskapen hemma, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven ____ gånger under ____ månad/månader lämnar hemuppgifterna ogjorda eller glömmer arbetsredskapen hemma, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.

Tillbaka upp

Försening

- Läraren diskuterar med eleven och reder ut vad förseningen beror på.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Skolan ska ha en verksamhetsmodell för förebyggande av elevers frånvaro och systematisk uppföljning samt ingripande vid frånvaro. Man ingriper i utmaningar med skolnärvaro i enlighet med verksamhetsmodellen.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Eleven handleds att komma i tid till skolan och att följa läsordningen.
- Om eleven kommer för sent ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven kommer för sent ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.
- Skolengagemang och ingripande vid frånvaro | Utbildningsstyrelsen

Fusk

- Läraren samtalar med eleven och utreder misstänkt fusk.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Om eleven gör sig skyldig till fusk ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven gör sig skyldig till fusk ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.

Tillbaka upp

Olovlig frånvaro

- Läraren samtalar med eleven och reder ut vad den olovliga frånvaron beror på.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Skolan ska ha en verksamhetsmodell för förebyggande av elevers frånvaro och systematisk uppföljning samt ingripande vid frånvaro. Man ingriper i utmaningar med skolnärvaro i enlighet med verksamhetsmodellen.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Om eleven är olovligen frånvarande från lektionen ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven är olovligen frånvarande från lektionen ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.
- Skolengagemang och ingripande vid frånvaro | Utbildningsstyrelsen

Telefoner och andra mobila enheter

- Om eleven under lektionen eller under rasten i strid med ordningsreglerna olovligen håller framme eller använder en telefon eller någon annan mobil enhet, ber läraren i första hand eleven att lägga undan enheten.
- Om eleven inte lägger undan apparaten, ber läraren eleven att ge apparaten till läraren.
- Om inte heller denna begäran fungerar kan läraren ta apparaten ifrån eleven och vid behov använda maktmedel om eleven gör motstånd. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- En elev som vägrar att lägga undan en telefon eller någon annan mobil enhet eller att lämna den till läraren kan beordras att lämna rummet och som sista utväg avlägsna eleven från rummet om eleven gör motstånd. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Om eleven olovligen använder en telefon eller någon annan mobil enhet under lektionen eller i strid med ordningsreglerna under en rast ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven är olovligen frånvarande från lektionen ____ gånger under ____ månad/månader, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.

[Tillbaka upp](#)

Energidrycker, läskedrycker, sötsaker och andra godsaker

Här kan man lista sådana produkter som nämns i skolans ordningsregler, till exempel energidrycker, läskedrycker och sötsaker, som det är förbjudet att konsumera under lektionstid.

- Om en elev under lektionen i strid med ordningsreglerna konsumerar _____, ber läraren i första hand eleven att lägga undan dem.
- Om eleven inte lyder, ber läraren eleven att ge _____ till läraren.
- Om inte heller denna uppmaning hjälper och eleven stör undervisningen i _____, kan läraren ta _____ från eleven och vid behov använda maktmedel om eleven gör motstånd. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- En elev som vägrar att lägga undan _____ eller att lämna dem till läraren kan beordras att lämna rummet och som sista utväg avlägsna eleven från

utrymmet om eleven gör motstånd. Användning av maktmedel är en sista utväg.

- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Om eleven under ____ månad/månader ____ gånger under lektionen konsumerar _____ i strid med ordningsreglerna, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven under ____ månad/månader, i strid med ordningsreglerna, ____ gånger under lektionen konsumerar _____, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.

Tillbaka upp

Olovlig vistelse utanför skolans område

- Läraren diskuterar med eleven.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Om eleven under ____ månad/månader i strid med ordningsreglerna lämnar skolans område ____ gånger, åläggs eleven ett fostrande samtal.
- Om eleven under ____ månad/månader i strid med ordningsreglerna lämnar skolans område ____ gånger, åläggs eleven kvarsittning.
- Vid upprepade försummelser, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.

Störande av lektionen

- Läraren diskuterar med eleven.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.

- Om en elev upprepade gånger stör lektionen, hålls ett fostrande samtal med eleven. Eleven kan också åläggas kvarsittning.
- En elev som stör undervisningen kan vid behov åläggas att lämna klassrummet eller ett annat utrymme eller en av skolan ordnad tillställning för den återstående lektionen.
- Försöker eleven som ska avlägsnas förhindra detta genom att göra motstånd, har rektorn och läraren rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att få eleven avlägsnad och som med hänsyn till elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar och en helhetsbedömning av situationen kan anses vara försvarbara. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- I återkommande fall, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.

Skadegörelse på eller nedsmutsning av skolans eller en annan elevs egendom

- Läraren diskuterar med eleven.
- Eleven åläggs att rengöra eller ställa i ordning den egendom eller det utrymme i skolan som eleven har smutsat ner eller ställt i oordning.
- Vid behov kontaktar läraren vårdnadshavaren, och vårdnadshavaren informeras om den skada som har orsakats på egendomen.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Om eleven avsiktligt har förstört, skadat eller smutsat ner egendom, hålls ett fostrande samtal med eleven. Eleven kan också åläggas kvarsittning.
- I återkommande fall, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning övervägas.
- Vid behov avtalar utbildningsanordnaren och vårdnadshavaren om skadestånd. Utbildningsanordnaren kan väcka skadeståndstalan vid domstol.
- Om eleven har orsakat skada på en annan elevs egendom kan skolan hänvisa vårdnadshavarna till att sinsemellan avtala om skadestånd.
- [Skadeståndsskyldighet för personer under 18 år i småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och andra stadiets utbildning | Utbildningsstyrelsen](#)

Rusmedel

- Läraren och rektorn har rätt att omhänderta tobaksprodukter, nikotinprodukter, vapeprodukter, alkohol och narkotika från eleven.
- Om eleven genom att göra motstånd försöker undvika omhändertagandet, har rektorn eller läraren rätt att för att omhänderta narkotika och alkohol använda sådana nödvändiga maktmedel som kan anses försvarbara med beaktande av elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar samt en samlad bedömning av situationen. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- Om tobaksprodukter, nikotinprodukter eller vapeprodukter används för att störa lärandet eller undervisningen, har rektorn eller läraren rätt att, för att omhänderta dem, använda sådana nödvändiga maktmedel som kan anses försvarbara med beaktande av elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar samt en samlad bedömning av situationen. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- Läraren eller rektorn kan granska elevens saker, elevens skåp och utföra en yttlig granskning av elevens kläder för att omhänderta alkohol och narkotika, om innehavet är uppenbart och eleven trots uppmaning vägrar lämna över dem eller inte på ett tillförlitligt sätt visar att hen inte har dem i sin besittning.
- Om eleven har narkotika i sin besittning eller i andra allvarliga situationer görs en anmälan om detta till polisen och barnskyddet.
- Läraren kontakter alltid vårdnadshavaren om det påträffas tobaksprodukter, nikotinprodukter, vapeprodukter, alkohol eller narkotika i elevens besittning.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Om eleven under skoltid innehar alkohol, tobaksprodukter, nikotinprodukter eller vapeprodukter, eller om eleven använder dem under skoltid, åläggs eleven ett fostrande samtal eller ges kvarsittning. Vid upprepade fall, när andra påföljder inte leder till förändring i elevens agerande, kan även en skriftlig varning eller avstängning för viss tid övervägas.
- Om eleven under skoltid innehar narkotika eller använder narkotika under skoltid, åläggs eleven ett fostrande samtal, kvarsittning eller en skriftlig varning. Avstängning för viss tid övervägs om eleven trots de ålagda disciplinära åtgärderna fortsätter sitt olämpliga beteende. Vid allvarliga överträdelser kan avstängning för viss tid också vara den primära disciplinära

åtgärden.

Farliga föremål och ämnen

- I akuta situationer, om en elev hotar med ett eggvapen eller något annat farligt föremål eller ämne, eller i andra allvarliga situationer, kontaktas polisen omedelbart.
- Läraren och rektorn har rätt att omhänderta ett eggvapen, såsom en kniv, eller ett annat farligt föremål eller ämne från eleven.
- Om en elev försöker undvika omhändertagandet genom att göra motstånd, har rektorn eller en lärare vid skolan rätt att använda sådana nödvändiga maktmedel som med beaktande av elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar samt en helhetsbedömning av situationen kan anses vara försvarbara. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- Fysisk begränsning av en elev, till exempel genom att hålla fast eleven eller ta ifrån eleven ett farligt föremål eller ämne, kan som en sista åtgärd i enskilda fall komma i fråga som nödvärn enligt strafflagen eller som en gärning som är tillåten i nödtillstånd. I sådana fall handlar det om en rätt att ingripa i situationen genom fysisk begränsning, vilken alla som verkar i skolan har, oberoende av yrkesbeteckning.
- En lärare eller rektor får granska elevens saker, elevens skåp och utföra en yttlig granskning av elevens kläder för att omhänderta ett eggvapen, såsom en kniv, eller något annat farligt föremål eller ämne, om det är uppenbart att eleven innehar föremålet eller ämnet och eleven trots begäran vägrar att överlämna det eller inte på ett tillförlitligt sätt visar att hen inte innehar det.
- Läraren kontakter alltid vårdnadshavaren om ett eggvapen, såsom en kniv, eller andra farliga föremål eller ämnen påträffas i elevens besittning.
- Vid behov görs en barnskyddsanmälan.
- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- Om en elev tar med sig ett eggvapen, såsom en kniv eller något annat farligt föremål eller ämne till skolan, åläggs eleven ett fostrande samtal eller ges kvarsittning.
- I ett allvarligt enskilt fall eller vid upprepade fall, när andra påföljder inte leder till någon förändring i elevens agerande, kan också en skriftlig varning övervägas.

- Avstängning för viss tid övervägs om eleven trots de ålagda disciplinära åtgärderna fortsätter sitt olämpliga beteende. Vid allvarliga överträdelser kan avstängning för viss tid också vara den primära disciplinära åtgärden.
- [Förbjudna och farliga föremål och ämnen inom småbarnspedagogik och utbildning | Utbildningsstyrelsen](#)
- [Fysisk begränsning av en elev inom den grundläggande utbildningen | Utbildningsstyrelsen](#)

Våld och mobbning

- I akuta våldssituationer kontaktas polisen omedelbart.
- En elev som uppför sig våldsamt kan vid behov åläggas att lämna klassrummet eller ett annat utrymme eller en av skolan ordnad tillställning för den återstående lektionen.
- Försöker eleven som ska avlägsnas förhindra detta genom att göra motstånd, har rektorn och läraren rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att få eleven avlägsnad och som med hänsyn till elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar och en helhetsbedömning av situationen kan anses vara försvarbara. Användning av maktmedel är en sista utväg.
- Fysisk begränsning av en elev, till exempel genom att hålla fast eleven, kan som en sista åtgärd i enskilda fall komma i fråga som nödvärn enligt strafflagen eller som en gärning som är tillåten i nödtillstånd. I sådana fall handlar det om en rätt att ingripa i situationen genom fysisk begränsning, vilken alla som verkar i skolan har, oberoende av yrkesbeteckning.
- En elev kan förvägras rätt att delta i undervisningen högst för den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan elev eller en person som arbetar i skolan eller i ett annat undervisningsutrymme blir lidande av elevens våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av elevens störande uppförande. På ovannämnda grunder kan en elev också förvägras rätt att delta i undervisningen följande arbetsdag, om utbildningsanordnaren behöver tid för att planera elevens återgång till undervisningen och erbjuda eleven elevvårdstjänster och stödja en trygg återgång till undervisningen.
- Läraren diskuterar mobbning och våld med eleven och utreder det inträffade.
- Läraren kontaktar alltid vårdnadshavaren.

- Om elevens situation väcker oro hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller, om eleven behöver stöd för lärande eller skolgång, hänvisas eleven till elevvårdstjänsterna eller erbjuds stöd för lärande eller skolgång.
- För våld, såsom slag, sparkar, knuffar eller öknamn, och för mobbning åläggs eleven ett fostrande samtal eller kvarsittning.
- Vid en allvarlig enskild gärning eller vid upprepade gärningar, när andra påföljder inte leder till någon förändring i elevens agerande, ges eleven en skriftlig varning.
- Avstängning för viss tid övervägs om eleven fortsätter sitt olämpliga beteende trots disciplinära åtgärder. Vid allvarliga förseelser kan avstängning för viss tid också vara den primära disciplinära åtgärden.
- [Fysisk begränsning av en elev inom den grundläggande utbildningen | Utbildningsstyrelsen](#)

8. Rutiner

Här kan man till exempel ange följande om rutinerna när pedagogiska och disciplinära åtgärder samt åtgärder för att trygga säkerheten påförs:

Fostrande samtal

- Ett samtal förs med eleven så snart som möjligt efter händelsen och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin egen syn på händelsen.
- Beslut om fostrande samtal fattas av _____ (lärare eller rektor).
- Vårdnadshavaren ges vid behov möjlighet att delta i det fostrande samtalet.
- Vårdnadshavaren informeras om det fostrande samtalet.
- Det fostrande samtalet antecknas.

Skyldighet att städa

- Ett samtal förs med eleven så snart som möjligt efter händelsen och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin egen syn på händelsen.
- Beslut om skyldighet att städa fattas av _____ (lärare/rektor)

- Om eleven åläggs skyldighet att städa och uppgiften utförs utanför elevens arbetsdag, meddelas vårdnadshavaren om detta.

Göra hemuppgifter efter arbetsdagens slut

- Ett samtal förs med eleven så snart som möjligt efter händelsen och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin egen syn på händelsen.
- Beslut om att göra hemuppgifter efter arbetsdagens slut fattas av _____ (lärare/rektor).
- Vårdnadshavaren informeras om att eleven åläggs att göra sina hemuppgifter efter arbetsdagens slut.
- Att låta eleven göra sina hemuppgifter efter arbetsdagens slut antecknas.

Kvarsittning

- Eleven hörs så snart som möjligt efter händelsen och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin egen syn på händelsen.
- Beslut om kvarsittning fattas av _____ (lärare/rektor).
- Vårdnadshavaren informeras om kvarsittningen.
- Kvarsittningen antecknas.
- Kvarsittningar ordnas i regel en gång i månaden på _____ (dag) kl. _____.

Skriftlig varning

- Eleven hörs så snart som möjligt efter händelsen och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin egen syn på händelsen.
- Innan beslut fattas om skriftlig varning ges vårdnadshavaren tillfälle att bli hörd.
- Beslut om skriftlig varning fattas av _____ (rektorn/utbildningsanordnarens behöriga kollegiala organ).
- Ett beslut om skriftlig varning meddelas.
- För eleven ordnas den elevvård som behövs.

Avstängning för viss tid

- Eleven hörs så snart som möjligt efter händelsen och eleven ges en genuin möjlighet att framföra sin egen syn på händelsen.
- Innan beslut fattas om avstängning för viss tid ges vårdnadshavaren tillfälle att bli hörd.
- Beslut om avstängning för viss tid fattas av _____.
(utbildningsanordnarens behöriga kollegiala organ)
- Om avstängning för viss tid meddelas ett beslut.
- Undervisningen för en elev som avstängts för viss tid ordnas så att eleven inte blir efter i sina studier. För eleven utarbetas en individuell plan som grundar sig på läroplanen och enligt vilken undervisningen genomförs och lärandet följs upp.
- För eleven ordnas den elevvård som behövs.

Tillsägelse till en elev att avlägsna sig

- Beslut om tillsägelse att avlägsna sig fattas av _____. (lärare eller rektor)
- För eleven ordnas tillräcklig övervakning med beaktande av elevens ålder och utvecklingsnivå.
- Vårdnadshavaren informeras om tillsägelsen att avlägsna sig.
- För eleven ordnas den elevvård som behövs.
- Tillsägelsen att avlägsna sig antecknas.

Avlägsnande av en elev från klassrummet eller ett annat utrymme

- Eleven får avlägsnas från klassrummet eller ett annat utrymme av _____. (lärare eller rektor)
- Försöker en elev som ska avlägsnas förhindra detta genom att göra motstånd, har rektorn och läraren, tillsammans eller var för sig, rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att få eleven avlägsnad och som med hänsyn till elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar och en helhetsbedömning av situationen kan anses vara försvarbara.
- En lärare eller rektor som använt sig av maktmedel ska lämna en skriftlig redogörelse för händelsen till utbildningsanordnaren.

- Vårdnadshavaren informeras om att eleven avlägsnats från klassrummet eller ett annat utrymme.
- För eleven ordnas den elevvård som behövs.
- Avlägsnande från klassrummet eller ett annat utrymme antecknas.

Förvägrande av undervisning

- Beslut om förvägrande av undervisning fattas av rektorn.
- Eleven får inte lämnas utan tillsyn efter att hen förvägrats rätt att delta i undervisningen.
- Vårdnadshavaren informeras om förvägrandet av undervisning och vid behov görs en anmälan till barnskyddet.
- Under den tid som eleven förvägrats undervisning ordnas möjlighet för eleven att samtala med elevvårdstjänsternas psykolog eller kurator.
- Det stöd som eleven behöver i situationer där undervisning förvägras, under tiden förvägrandet pågår och när eleven återvänder till undervisningen, planeras vid behov i samarbete med elevvårdstjänsternas personal.
- Förvägrande av undervisning antecknas.

Omhändertagande av föremål eller ämnen

- Rektorn och en lärare vid skolan har rätt att omhänderta ett förbjudet föremål eller ämne från en elev eller ett föremål eller ämne som eleven stör undervisningen eller inläringen med.
- Försöker en elev som innehar ett föremål eller ämne som ska omhändertas förhindra omhändertagandet genom att göra motstånd, har rektorn och en lärare vid skolan rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att frånta eleven föremålet eller ämnet och som med hänsyn till elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar och en samlad bedömning av situationen kan anses vara försvarbara.
- En lärare eller rektor som använt sig av maktmedel ska lämna en skriftlig redogörelse för händelsen till utbildningsanordnaren.
- Vårdnadshavaren informeras om att föremål eller ämnen har omhändertagits.
- Ett störande föremål eller ämne som omhändertagits från en elev överlämnas till eleven efter att lektionen eller skolans tillställning har avslutats. Om det är sannolikt att störningen fortsätter efter lektionen ska det föremål eller ämne

som använts för att orsaka störningar överlämnas till eleven vid arbetsdagens slut.

- En tobaksprodukt, alkohol, ett eggvapen eller något annat farligt föremål eller ämne som omhändertagits från en elev överlämnas till vårdnadshavaren så snart som möjligt.
- Farliga föremål och ämnen som vårdnadshavaren inte har rätt att innehålla överlämnas till polisen. Narkotika, skjutvapen, vapendelar, patroner, projektiler, gassprayer och explosiva varor överlämnas alltid omedelbart till polisen.
- Före överlämnandet förvaras föremålet eller ämnet i ett låst utrymme.
- Om vårdnadshavaren inte inom tre månader hämtar föremålet eller ämnet förstörs det.
- Överlämnande och förstörande av föremål och ämnen antecknas.

Granskning av saker

- Rektorn och en lärare vid skolan har rätt att granska de saker som en elev har med sig, de förvaringsutrymmen i skolan som eleven förfogar över och att utföra en ytlig granskning av elevens kläder för att omhänderta ett förbjudet föremål eller ämne med vilket den egna säkerheten eller någon annans säkerhet kan äventyras, om det är uppenbart att eleven innehar ett sådant föremål eller ämne.
- Eleven ska meddelas om orsaken till granskningen.
- Granskningen får utföras endast av en person som är av samma kön som eleven. Vid granskningen ska förutom den som utför granskningen även en annan myndig person som hör till skolans personal närvara. På elevens begäran ska en person som hör till skolans personal och som eleven utser närvara vid granskningen om denna person är tillgänglig. Man får dock göra en avvikelse från sättet att utföra granskningen på, om det på grund av ärendets brådskande natur är absolut nödvändigt med tanke på säkerheten.
- Granskningen av sakerna ska genomföras på ett så säkert sätt som möjligt. Åtgärden får inte ingripa i elevens personliga integritet och privatliv i större omfattning än vad som är nödvändigt för att trygga studier och säkerheten. Vid granskningen av eleven ska den diskretion som omständigheterna kräver iakttas.
- Vårdnadshavaren informeras om granskningen.

- Granskningen av saker antecknas.

9. Information om planen och samarbete

Här kan man till exempel konstatera följande:

- Skolans anställda, elever och vårdnadshavare informeras om planen, ordningsreglerna och de lagstadgade pedagogiska och disciplinära åtgärderna samt om åtgärderna för att trygga säkerheten.
- Ny personal introduceras och planen går igenom med personalen vid läsårets början.
- Ett nära samarbete förs med vårdnadshavarna när pedagogiska och disciplinära åtgärder påförs.
- Skolan samarbetar med olika myndigheter, såsom elevvårdstjänsterna, barnskyddet, socialvården, ungdomsarbetet och polisen.

10. Uppföljning

Här kan man till exempel konstatera följande:

- Den skolspecifika elevvårdsgruppen följer upp hur planen för pedagogiska åtgärder, disciplinära åtgärder och åtgärder för att trygga säkerheten samt tillhörande rutiner genomförs och vilken effekt den har i skolan. Planen följs dessutom upp och utvärderas varje läsår i skolan i samband med skolans arbete med kvalitetsutvärdering samt annan utvärdering.